

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2009. december 17. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az emberölés bűntette miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Békés Megyei Bíróság** 2009. július 9. napján kihirdetett **13.B.166/2009/17.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

Az eljárás során lefoglalt és a Békés Megyei Bíróságnál bűnjelként kezelt Bj.I.16/2009/5., 6., 7. alatti bűnjelek **megsemmisítését r e n d e l i e l .**

A Bj.I.16/2009/8-11. és 13. alatti bűnjelek **lefoglalását m e g s z ü n t e t i**, a 11. alattit a vádlottnak **k i a d n i r e n d e l i**, míg a 8., 9., 10. és 13. alatti **megsemmisítését r e n d e l i e l .**

A meghatalmazott védő részére az elsőfokú bíróság által számított védői díjat 141.000 (egyszáznegyvenegyezer) forintban, az áfát 35.250 (harmincötezer-kettőszázötven) forintban, összesen **176.250 (egyszázhetvenhatezer-kettőszázötven) forintban á l l a p í t j a m e g .**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **h e l y b e n h a g y j a .**

A meghatalmazott védő részére a másodfokú eljárásban összesen 13.760 (tizenháromezer-hétszázhatvan) forint díjat és költséget, valamint 3.440 (háromezer-négyszáznegyven) forint áfát, összesen **17.200 (tizenhétezer-kettőszáz) forintot á l l a p í t m e g**, melyet az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 30 (harminc) napon belül **utalványozni rendel.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat az ellene emberölés büntette [Btk. 166. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a bűnjelekről, a meghatalmazott védőnek fizetendő munkadíjról és az államot terhelő bűnügyi költség összegéről.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést, a vádlott terhére, a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett.

A Békés Megyei Főügyészség írásban részletesen indokolt fellebbezésében a Be. 351. § (2) bekezdés a) pontja szerinti megalapozatlanság okából a Be. 376. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. A fellebbezésben sérelmezte a bizonyítási indítvány elutasítását is.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelenlévő ügyész perbeszédében a vádlott terhére bejelentett fellebbezést - annak indokolásával együtt - fenntartotta.

A vádlott és a védő az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A vádlott a fellebbezési nyilvános ülésen úgy nyilatkozott, hogy a lefoglalt és a sértett tulajdonában volt farmernadrágra, bokazoknira és sportcipőre nem tart igényt.

Az ítéletábra a fellebbezést alaptalannak tartotta.

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbíráta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le. A szükséges és lehetséges bizonyítékokat beszerezte, azokat egyenként, illetve az egyes bizonyítékokat más bizonyítékokkal egybevetve körültekintően megvizsgálta.

Ítéletének jogi indokolásában részletesen számot adott az ügyész által előterjesztett bizonyítási kísérletre vonatkozó bizonyítási indítvány elutasításának okáról. Az ügyész fellebbezésében azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítottan fogadta el a vádlott vallomásának azon részét, mely szerint a dulakodás során a sértett a pólóját hónaljig felhúzta, és emiatt érte a szúrás a csupasz mellkasán. Az ügyészi álláspont szerint a bizonyítási kísérlet

Bf.II.306/2009/4.

a tényállás megalapozottságához azért szükséges, mert a közel hasonló körülmények között rekonstruált kísérlettel tisztázható lenne, hogy a dulakodás során a póló

mindvégig felhúzott helyzetben maradhatott-e. Ennek a vádlotti szavahihetőség miatt van jelentősége, ugyanis, ha a póló a mozgás miatt nem marad felhúzott állapotban, úgy a vádlott azon védekezése, hogy a sértett a dulakodás során a vádlott kést tartó kezét mintegy magába rántotta, és a szúrás ily módon jött létre, megdől.

Az elsőfokú bíróság azzal az indokkal utasította el a bizonyítási indítványt, hogy az elkövetés pontos körülményei (így a sértett pontos testmérete, fizikai állapota és a póló anyagtulajdonságai) utóbb már nem rekonstruálhatók. Ezzel szemben az ügyészi fellebbezés szerint a bizonyítási eljárás során megállapítható volt a sértett testtömege és testmagassága, valamint a lefoglalt pólóhoz hasonló póló beszerezhető, az izzadás pedig benedvesített bőrfelülettel helyettesíthető.

Az ítélet tábla álláspontja is az, hogy az ügyész által indítványozott bizonyítási kísérlettel az elkövetés pontos körülményei utóbb már nem állapíthatók meg. Az elsőfokú bíróság által a tárgyaláson felvett bizonyítási kísérlet is rámutatott arra, hogy közel azonos testfelépítésű személyek esetében sem lehet az elkövetés közel azonos körülményeit létrehozni. Az ehhez szükséges tárgyi eszközök beszerezhetők, vagy pótolhatók ugyan, de nyilvánvalóan hiányozni fog a vádlott és a sértett indulata, amelyre lényeges kihatással volt mindkettőjük ittas állapota. Ez pedig feltétlenül szükséges lenne annak megállapításához, hogy milyen erővel történt a kettőjük közötti huzakodás.

Ezért az ítélet tábla a bizonyítási kísérlet hiányában sem tartotta megalapozatlannak az elsőfokú ítélet tényállását. Azt az elsőfokú bíróság a bizonyítékok kellő mérlegelése alapján állapította meg. Helyesen utasította el a védelem további tanúk kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát is, ami kizárólag a vádlott eddigi életvitelének, személyiségének részletesebb feltárására irányult.

Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozottnak tartotta, sem további bizonyításnak, sem hatályon kívül helyezésnek nem lehet helye. Ezért az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás irányadó volt a másodfokú eljárás során.

Az ügyészi fellebbezés lényegében a bizonyítékok mérlegelését támadja. Azt sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott ellentmondó vallomásai közül a gyanúsítottként tett 2 utolsó, majd a nyomozás során fogatosított bizonyítási kísérleten és a bírósági tárgyaláson is fenntartott vallomására alapította ítéleti tényállását. Az ügyészi fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság adós maradt annak megindokolásával, hogy miért ezt a vádlotti vallomást fogadta el tényállása alapjául.

Ezzel az ügyészi érveléssel a másodfokú bíróság nem értett egyet. Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásának 9. oldal 1. bekezdésében rámutatott arra, hogy az

által elfogadott vádlotti vallomás olyan új elemeket is tartalmazott, amelyek valóságtartalmát egyéb bizonyítékok is alátámasztották. A megváltoztatott vádlotti vallomás - amely mellett a vádlott aztán mindvégig kitartott - lényeges új eleme az volt, hogy a sértett a vádlott kést tartó kezét megragadta és azt nagy erővel maga felé húzta, emiatt alakult ki kettőjük között huzakodás és ennek végeredménye lett az, hogy a sértetten szúrt sérülés jött létre. Ezt a vallomásrészt a tárgyaláson is részletesen meghallgatott igazságügyi orvosszakértők is alátámasztották azon nyilatkozatukkal, mely szerint a sérülés jellege, különösen a szúrcsatorna iránya, nem zárja ki a sértetti közrehatást. A sértett és a vádlott egymással szemben álló helyzete, valamint a vádlott jobbkezesége miatt a jobbról balra irányuló szúrcsatorna arra utal, hogy az „kicsavart” helyzetben jött létre. Az okozott sérülés, ami a bal oldali V. borda teljes átmetszését, a szíven lévő többszörös sérülést, a bal tüdőfél folytonosság-megszakítását is eredményezte, a szúrás nagy erejét bizonyítja. A kicsavart helyzetben létrejött, nagy erővel eszközölt szúrás pedig a sértett közrehatását igazolja.

Erre figyelemmel tehát az elsőfokú bíróság okszerűen fogadta el a vádlottnak azt a vallomását, mely szerint a kést tartó kezét a sértett a dulakodás során feltehetően magába rántotta.

A póló helyzetére vonatkozó bizonyítási kísérlet e szakértői véleménnyel alátámasztott vallomás valóságtartalmát a már kifejtettekre figyelemmel nem tudná oly mértékben megkérdőjelezni, hogy az eltérő tényállás megállapítását eredményezné.

Az elsőfokú bíróság által foganatosított bizonyítási kísérlet - ami az elsőfokú ítélet indokolása szerint nem zárta ki, de kismértékben alátámasztotta a vádlott által előadott elkövetési módot - az elkövetés pontos körülményeit nemcsak az elsőfokú bíróság által megadott okok miatt - úgy, mint a kés markolatának vastagsága, a szembenálló személyek távolsága - nem képes felidézni, hanem a pólóra vonatkozó bizonyítási kísérlettel kapcsolatosan leírtak miatt sem. Ezek

Bf.II.306/2009/4.

pedig a vádlott és a sértett elkövetéskori indulati állapota, amelyet jelentős mértékben befolyásolt mindkettőjük ittas állapota.

A bizonyítás nehézségét a vádlott eltérő vallomásain kívül az okozta, hogy a sérülés keletkezésének nem volt közvetlen szemtanúja, a sértett pedig elhunyt. Az elsőfokú bíróság az ügyben tanúként hallgatta ki a vádlott másik fiát, (1. sz. név)-et, valamint bizonyítékként felhasználta testvére, (2. sz. név) tanú vallomását. Nem vitás, hogy a vádlott ezeknek a személyeknek még tartalmilag azt állította, hogy önvédelemből szúrta le a fiát. Utóbb megváltoztatott vallomása elfogadásának indokait az elsőfokú

bíróság a már hivatkozottak szerint részletesen kifejtette. Ezért e személyek esetleges újbóli kihallgatásától sem várható az elsőfokú bíróság által megállapítottól eltérő tényállás.

Az ügy jellegzetessége tehát az volt, hogy az elsőfokú bíróság számára annak érdemi eldöntéséhez csak szegényes bizonyítékok álltak rendelkezésre, ezért különös gondossággal kellett vizsgálnia a vádlott eltérő vallomásait. E vádlotti vallomáson kívül lényegében konkrét bizonyítékként csak a szakértői vélemények és nyilatkozatok álltak a bíróság rendelkezésére. Ezek kizárták annak lehetőségét, hogy a sértett sérülése úgy keletkezett, hogy a sértett a késbe beleesett, illetőleg a vádlott elcsúszott és ennek folytán szúrta meg mintegy véletlenül a sértettet. Vagyis a vádlott első vallomásait cáfolták a szakértők. A legutolsó és az elsőfokú bíróság által is elfogadott vallomás valóságtartalmát azonban nem zárták ki, ellenkezőleg, azt alátámasztották, megerősítették. A nyomozás során foganatosított bizonyítási kísérlet eredményeként **(1. sz. szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértő is azt állapította meg kiegészítő szakértői véleményében, hogy a sérülés keletkezhetett a vádlott által előadottak szerint. Utóbb a bírósági tárgyaláson **(2. sz. szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértő egyetértett ezzel a kiegészítő orvosszakértői véleménnyel, illetve mindkét szakértő egybehangzóan részletesen kifejtett indokokkal megerősítette a sértetti közrehatást.

Ehhez képest - egyetértve az elsőfokú bíróság álláspontjával - az ügy érdemi elbírálásában annak nincs döntő jelentősége, hogy a vádlott és a sértett a vádbeli napon min vitatkozott össze, illetőleg milyen konyhai előkészület miatt volt a vádlott kezében a kés.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg kétséget kizáróan bűncselekmény elkövetése. Ezért helyesen döntött, amikor a vádlottat az ellene a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő és büntetendő emberölés büntette miatt emelt vád alól bizonyítottság hiánya okából felmentette. E körben nem hivatkozott a Be. 6. § (3) bekezdés b) pont I. fordulatára, ezért azt a másodfokú bíróság pótolta.

A nyomozati iratok 541. oldalán feltüntetett bűnjeljegyzék szerint a Békés Megyei Bíróság Bj.I/16/2009. 5-7. tételszám alatt bevételezett bűnjelek az elhunyt sértett tulajdonában voltak. Ezekre azonban a vádlott - a fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata szerint - nem tartott igényt, így a másodfokú bíróság azokat a Be. 155. § (8) bekezdése alapján megsemmisíteni rendelte.

Az elbíráláskori bírói gyakorlat szerint járt el az elsőfokú bíróság, amikor ugyanezen nyilvántartási számon 8-11., valamint 13. tételszám alatt bevételezett bűnjelek

lefoglalását nem szüntette meg, hanem azok iratokhoz csatolásáról rendelkezett. A 2009. évi LXXXIII. tv. 2009. augusztus 13. napján hatályba lépett 15. §-ára figyelemmel az ítélőtábla megváltoztatta e bűnjelekre vonatkozó rendelkezést. A bűnjelek lefoglalását a Be. 155. § (1) bekezdése alapján megszüntette és a 8. tételszám alatti vérrel szennyezett póló, a 9. tételszám alatti lábbeli nyomtöredék, a 10. tételszám alatti biológiai anyagmaradvány és a 13. tételszám alatti kés megsemmisítését rendelte el a Be. 116. § (3) bekezdésére figyelemmel a Be. 155. § (8) bekezdése alapján.

A 11. tételszám alatti kést a Be. 155. § (2) bekezdése alapján a vádlottnak rendelte kiadni.

Az elsőfokú bíróság részben pontatlanul állapította meg a meghatalmazott védőt megillető díj összegét.

Az általa is hivatkozott 26/2003. (VII.1.) IM-BM-PM együttes rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja szerint a védőt a nyomozati cselekményeken való részvételéért megkezdett óránként 3.000,- Ft munkadíj illeti meg. A nyomozati iratok szerint a meghatalmazott védő jelen volt a terhelt 2008. december 3-i és 2009. március 20-i gyanúsítotti kihallgatásán, részt vett a 2009. január 14-i helyszíni kihallgatáson és a 2009. április 29-i iratismertetésen. A nyomozati cselekményekről készült jegyzőkönyv szerint ez összesen 5 órát vett igénybe, amiért a hivatkozott rendelet alapján 15.000,- Ft díjazás jár.

A 17. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv szerint a bizonyítási eljárás időtartama 9 óra volt. Ez a már hivatkozott rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján

Bf.II.306/2009/4.

megkezdett óránként 4.000,- Ft-ot számítva 36.000,- Ft ügyvédi munkadíjat jelent.

Mindezek alapján az elsőfokú eljárásban a meghatalmazott védőt megillető munkadíj összege - figyelemmel arra, hogy a fogva lévő terhelttel folytatott megbeszélésekre járó díjat helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság - 141.000,- Ft, az ez után járó áfa összege 35.250,- Ft, azaz a védői díj helyesen 176.250,- Ft. Ezért ezt a rendelkezést is helyesbítette a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság a törvényi előírásoknak megfelelően rendelkezett az államot terhelő bűnügyi költségről.

A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezést alaptalannak tartotta, de az elsőfokú bíróság ítéletét hivatalból felülbírálvá azt a Be. 372. § (1)

bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a meghatalmazott védő díját, illetve útiköltségét a Be. 339. § (3) bekezdése és a 26/2003. (VII.1.) IM-BM-PM együttes rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontja, illetve a 7/2002. (III.30.) IM rendelet 1-3. §-ai alapján határozta meg.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

S z e g e d , 2009. december 17.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk..Cserhádi Ágota sk..Katona Tibor sk.
 a tanács elnöke a tanács tagja,előadó a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.306/2009/4. számú ítélete és a Békés Megyei Bíróság 13.B.166/2009/17. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

S z e g e d , 2009. december 17.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke